

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenjši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dižake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristo stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

V obnem zboru delniškega društva „Narodna tiskarna“ v Ljubljani 27. sept. 1874 l. je bilo sklenjeno, da se za poplačanje nezaloženega dolga, vzame posojilo od 15.000 gld., katero se bode obrestovalo po 6 % in se v 10 letih po amortizaciji nazaj plača, proti zastavi vseh strojev, črk in družih premoženjskih delov delniškega društva „Narodna tiskarna“, ter da se v ta namen deloma dolžna pisma po 100 gld. izdajo, in se posojilo jemlje po potu subskripcije. Izvrševaje ta sklep vabi podpisani odbor s tem na subskripcijo s tem pristavkom, da se subskribirani zneski proti prejemu deležnega dolžnega pisma, najdalje do 31. decem. t. l. v blagajnico „Narodne tiskarne“ v Ljubljani vplačati imajo, pri kateri se tudi subskripcije za to posojilo sprejemajo.

V Ljubljani 28. sept. 1874.

Odbor „Narodne tiskarne“.

Odmev na dr. Zarnikovo interpelacijo.

Iz Maribora, 9. okt. [Izv. dop.]

Uže davno nij se v nijednem deželnem zboru, kjer Slovenci sede, tako možata beseda, takova očita in skozi resnična sodba sedauje germanofilske vladne politike slišala, nego se je to zgodilo v zasedanji kranjskega deželnega zbora dne 8. okt. t. l. ko je dr. Zarnik svojo krepko interpelacijo stavljal.

Jaz sem prepričan, da bode ta interpelacija signal dala k najkrepkejšemu odmevu vse politične narodne stranke brez razločka barve in kolirja. Tu gre za občno blagost vseh, ki se štejejo za Slovence. Kam hočemo s časom priti, ako nam bode vlada vse duševne moči in močeve, katerim je mar za prid svojega naroda in svoje domovine, kot slana poparjala ali kot burja po svetu razganjala?

S kakovim srcem bode naš mladenič nastopil pot omike in državno službo, ako ga tam drugo ne čaka, kakor sovraštvo, blapčenje in proganstvo. In s kako ljubeznijo hoče slovenski kmet in purgar sina šolati, šolstvo podpirati, za omiko skrbeti, ako mu vse to drugega nič ne prinese nego denarstveno, moralno in zdravstveno škodo? Omika našega naroda, oziroma, naše države mora hirati, ljubezen do napredka otrpnoti, najblažnejši pohlep po samoobraževanju in napredovanju mora čisto ugasniti, ako domač sin, domač človek ne more več doma službe dobiti! — Poslanci naj to reč resno v preudarek jemljejo: nij li briga za našo narodnost tudi eden poglavitnih pospeškov našega gmotnega

vzbojška. Pokazalo se bode, da če ta pangermanizacija vladna dalje tako cvete, da naš narod tudi v gmotnem oziru neizmerno škodo trpi. Slovenci brez lastnih, domačih uradnikov in učiteljev morajo po matematičnem proračunu v stanje pariasov zlesti, gmotno na nič priti. — Stvar je tako silno važna, da se naj v tej zadevi vzdigne glas vseh naših poslancev in tudi — glas narodnih krogov. Zato pa hvala in slava onim možem v kranjskem zboru, ki so prvi svoj glas povzdignili.

Čehi.

77 staročeskkih poslancev, ki se nijso deželnega zbora udeležili, izročili so predsedniku spomenico, v kateri razložijo, zakaj ne morejo vstopiti. Oni pravijo mej drugim: „Ako ogromna večina te dežele, večina tudi glede prebivalcev in davkoplačevalstva ne more drugače svojih prav v ustavnem organizmu braniti, nego s samimi protesti, ali celo z nevstopom v deželni zbor; tedaj nij dvomiti, da ustava sama prava večine skrajšuje in sicer v taki meri, da se je uže davno odrekla nadeje, katerikrat popraviti te krivice le s prepričevanjem na podlagi činnosti v parlamentarnem potu. Ko bi večina, po narodnosti in davkih bila takova, kakor bi po pravici imela tudi biti, večina v zastopništvu, gotovo ne bi trebalo, da bi jej manjšina dejala postave, in celo v protivnem smislu, mogla bi samo krivico zavračati, ter ustanovljati vsim enakomerne pravice. Vir vsega tega zlóga izhaja iz krivičnega volilnega reda za deželni zbor, katerega nij moč odstraniti v sedanjem deželnem zboru in po ustavnem potu.“

Ti, ki so se polastili v Cislajtaniji politične nadvlade, se sami ponašajo, da so najiskreniji privrženci svobodomiselnih načel. Ko bi pa v tej svoji svobodomiselnosti bilo le zrnice resnice in poštenosti, gotovo bi ne pripustili, ako imajo uže enkrat nadvlado v svojej oblasti, volilni red v tej podobi, da ogromno večino prebivalcev skrajšuje volilne pravice, drugim pa, ki jim to pravico povoljuje, zopet omejuje, da ne smejo drugače voliti, nego po posredovateljih.

Ko bi jim bila enakopravnost državljanska draga, gotovo bi ne hvalili volilnega reda, ki pod masko pravičnosti, in pod novim imenom priporoča le načela pristranska, nasprotno pa najvažnejše interese pravičnosti, ki so nepogojno potrebni k vsacemu državnemu razvoju, očitno tlačiti.

Še druga krivica, ki pohaja iz tega volilnega reda, se godi s prikrajševanjem kmetkega življa nasproti meščanskemu, v neravnosti volilnih okrajev, mestnih in kmetških, v neprimerni sestavi velicega posestva, da

celo manjši posestniki morejo prve preglasovati in v zastopništvih izpodrinati. Sredstva, katerih se oni poslužujejo, so po pravici neslišana, ter državi nevarna, kajti mali posestniki na Češkem odločujejo nepostavno o osodi večine v velikem posestvu. Vsaka stranka tedaj, ki bi z nekolikimi milijoni kupila posestva manjših velikoposestnikov na Češkem, ima tudi odločilni upliv v osodi cele Češke in cele Avstrije!

Dokazavši vse te krivice in neresnice smo proglasili v znani deklaraciji, svoj izstop iz deželnega zbora. Ko smo bili vsled najvišjega reskripta pozivljani v deželni zbor, smo tu v nenavzočnosti nemške manjšine sklenili spremembo in novoupravo dežele in razmere njene k državi, z večino dveh tretjin vseh poslancev, ter niti takrat nijmo spremenili svojega mnenja glede krivičnega volilnega reda. — Tam sklenenih in odobrenih načel se držimo še danes. — Pripravljeni smo tudi danes k udeležanju ustavne činnosti za deželo in državo, — ako se podeli našemu narodu v pravičnem volilnem redu toliko pravice, da bi se niti Nemcem ne bilo treba bati, da bi postali samovoljni nastroj politično-narodni, v katerem so se njihovi pradedje tako izurili narodne domišljivosti in brezobzirnosti, da smatrajo nadvlado svoje narodnosti za pravo, ter si na takov način v našem stoletji omike in svobode prisvojejo privilegium plemena.

Mi pa tega nečemo, niti kaj takega ne zahtevamo, nego terjamo samo svoje pravo, mi zahtevamo samo pravičnosti. — Vsled takega nasilstva imate dve tretjini prebivalcev te dežele samo tretjino glasov v postavodarstvu, ko ima nasprotno tretja tretjina sama več, nego dve tretjini glasov! Čehonemci nijmajo na tem še dosti, slovansko narodnost v ogromnej večini, vsako leto skrajšujejo v vedni zmeni volilnega reda. Tako nasilstvo naj odstrani dobrovoljno pomirjenje obeh strank, ali pa višji, nepristranski sodniki! Nikdar pa nevedo sami nad soboj doprinesti narodnega samomora! udavaje se protivniku na milost in nemilost! Pomiriti se hočemo, ali brezpogojno podvreči se nikdar nečemo! Sklicujemo se na pošteno in pravično čustvo samega plemena čeho-nemškega, sklicujemo se na samo krono končno, katere dolžnost je, storiti mir mej svojimi narodi!“

Deželni zbori.

Deželni zbor štajerski.

Iz Gradca, 7. okt. [Izv. dopis.]

V 10. seji 3. oktobra je bilo posvetovanje jako važnega predmeta, da se namreč

ustanovi deželni šolski fond, v katerem bi se združili vsi dosedanji šolstvo zadevajoči fondi, zlasti učiteljski, pokojninski in normalni šolski fond. Stroški za ljudsko šolstvo na Štajerskem od leta do leta naraščajo in so letos uže do 800.000 gold. dospeli. V tem, ko ima dežela skrbeti za plačanje vseh stroškov za ljudsko šolstvo, jej je odtegneno oskrbovanje učiteljskega pokojninskega fonda, katerega deželni šolski svet v rokah ima. A pokojninski fond za učitelje se ne dela samo iz dvaprocentnih priklad učiteljev, ampak v dosti večji meri iz onega polprocenta, kateri se po deželni postavi za učiteljski pokojninski fond pobira od zapuščin. Iz vsake zapuščine se ima plačati pol gold. od sto gold. v le-ta fond. Da je ta priklada velika, kaže poslednji letni račun, iz katerega je razvidno, da so leta 1873 dve procentne plače učiteljev znašale 7887 gold., desetprocentne takse pri imenovanju 4762 gold., polprocentna priklada od zapuščin pa 54.227 gold. Ker se za pokojnine za učitelje in učiteljske vdove samo kakih 35.000 gold. potroša, ostane na leto blizu 30.000 gold. nepotrošenih. Vsled tega je pokojninski fond uže nad 200.000 gold. narasel in nastalo je vprašanje, ali odpraviti polprocentno naklado na zapuščine ali ta fond združiti z deželnim šolskim fondom, da se nakopičeni kapital sme sploh rabiti za šolske namene. Dežela bi potem plačala vse pokojnine, kakor uže zdaj priklada za učiteljske plače, kolikor pomanjkuje okrajnim šolskim fondom.

O tej postavi je poročal g. dr. Srnec v imenu šolskega odbora. Dokazal je potrebo združenja fondov, ki zadevajo ljudsko šolstvo. Deželni šolski svet ima po svoji sestavi druge namene, nego da bi se pečal z administrativnimi stvarmi. Deželni red določuje, da deželni zastop ima v svoji skrbi deželne fonde. Tudi učiteljski pokojninski fond je upravljal deželni fond. Sicer sedanja uprava s tem fondom nij brezplačna, ker zahteva deželni šolski svet 3000 gold. za diurniste. Ko bi deželni odbor ta fond v svoji skrbi imel, lahko bi dal iz njega posojila občinam za popraviljanje ali zidanje novih šol. Deželni šolski svet naj ostane najvišje nadzorništvo šolstva v deželi, deželni odbor pa naj gospodarstvo opravlja. Odkar je šolnina odpravljena, ima dežela nositi veliko breme stroškov za šolstvo, zato pa mora natanko nadzorovati gospodarstvo z okrajnimi šolskimi fondi, da se ne delajo nepotrebni stroški.

Šolski nadzornik Wretschko govori proti postavnemu načrtu v svoji navadni dolgočasnosti ter nasvetuje, da se oviže ta postava, ter druga napravi, ki se ne dotika učiteljskega pokojninskega fonda. A Wretschko je popolnem osamljen ostal, niti eden poslanec nij podpiral njegovega predloga. Pač se je vzdignil namestnik Kúbek in branil deželni šolski svet. Končno izreče, da vlada prizna, kako pripraven bi bil deželni šolski fond in da bode pozdravila napravo fonda v interesu šolstva, da pa je drugzega mnenja od teh, katera so podloga predloženi postavi.

Dr. Sernee odgovarja mirno in stvarno in postava je bila potem sprejeta z vsemi glasovi proti edinem dr. Wretschkoti.

V 11., 12. in 13. seji so se posamezne točke proračuna razpravljale in nekatere interpelacije stavile. Dr. Nekerman vpraša,

zakaj vlada še nij predložila postave o reguliranju Savine. Namestnik odgovarja, da je dotična postava izročena deželnemu odboru, kateri pa še nij o njej poročal. Seidl predloži, da naj vlada strogo postopa proti umetnemu vinu, katerega zlasti v Mariboru nekateri vinotržci delajo na veliko škodo vinorejcev. Baron Washington nasvetuje z ozirom na veliko nevarnost, katera preti vinogradom od trsne uši (filoksera vastatrix), naj se deželnemu odboru naloži, da svojo pozornost na to stvar obrača in izvedenca v Klosterneuburg pošlje, ter potem stori potrebne priprave, da se vbrani razširjanje trsne uši po štajerskih vinogradih.

Za vinstveno šolo v Mariboru se ustanovi deset deželnih štipendij po 120 gld. Deželnemu odboru se naloži, da naj skrbi, da se na vinorejni šoli napravijo začasni kurzi za vincarje. V ta namen, da se podpirajo vincarji, ki hočejo te kurse obiskati, je 1000 gold. iz deželnega fonda privoljenih.

Dalje se ustanovi šest štipendij po 500 gold. za učence, ki so absolvirali učiteljsko izobraževališče in se hočejo izuriti za učitelje na meščanskih šolah in sicer v matematično-tehničnih in naravoznanskih strokih.

Podpiralni fond nemških in slovanskih vseučilišnih studentov dobiva po 100 gld. podpore, akademično bralno društvo 200 gld., naravoznansko društvo 300 gld., obtnijska šola v Gradci 2000 gld., delavska izobraževalna društva 500 gld.

Deželna zgornja realka v Gradci velja deželo 39.448 gld., realni gimnazij v Ptuj, 7095 gl., realni gimnazij v Ljubnem 11.740 gld. Meščanske šole so zdaj v Judenburgu, Fürstenfeldu, Hartbergu, Radgoni, Celji, Gradci, Voitsbergu. Za vsako teh šol plača dežela 6000 do 7000 gld., tedaj za realni gimnaziji in meščanske šole skupaj 65.683 gld.

V Slatini se bode zidala nova hiša za kopeli, za katero deželni zbor stroške v znesku 50.000 gld. privoli. Hiša za kopeli je res potrebna in bode gotovo nesla obresti založenega denarja.

Za okrajne ceste I. reda se postavi v proračun 85.000 gld., za zdržanje cest, 50.000 gld. za popraviljanje in napraviljanje novih cest, 45.000 gld. za podporo okrajnih cest II. reda. Sploh znašajo stroški za ceste 177.474 gld. Za reguliranje rek je privoljenih: za reguliranje Aniže 11.097 gld. in še zraven 5000 gld. za dela, ki so potrebna, da se ohranijo dozdanja dela, za reguliranje Mure 20.000 gld., za reguliranje Savine, 5000 gl. za dela ob drugih rekah 15.000 gl. skudaj 56.440 gld.

Zarad reguliranja Savine govori dr. Dominkuš, ter dokaže, kaka krivica se godi prebivalcem ob Savini, ako se reguliranje Savine še dalje odloži. Dr. Dominkuš nasvetuje, da se deželnemu odboru naloži, naj o pravem času poroča o vladnem načrtu zarad reguliranja Savine od Celja do Ljubnega, da more vlada v prihodnji sesiji predložiti dotični postavni načrt. Nasvet je bil sprejet. Ker gre govorica, da se prihodnji deželni zbor uže meseca maja prihodnjega leta skliče, se lahko postava tačas sprejme, in reguliranje Savine precej potem začinja.

Deželni odbor je 33.872 gld. podpore privolil okrajem in občinam za popraviljanje cest in mostov, ki so bili letos poškodovani po povodnjih. Deželni zbor izreče zahvalo

deželnemu glavarju in cesarskemu namestniku za naglo pomoč pri povodnjah. Deželnemu odboru se naloži, naj skuša dobiti od vlade brez obrestno posojilo od 300.000 gld. za podporo nesrečnih ki so vsled povodenj veliko škodo imeli.

Deželni zbor izreče svoje prepričanje, da je najbolj koristno za državo, ako zida železnice na državne stroške. Deželnemu odboru se ukaže, da stori potrebne korake pri vladi zarad zidanja železnice Dunaj-Novi in Knitelfeld-Zaprešič.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 10. oktobra.

Tržaški slovenski poslanci iz okolice so pri novi debati o volilni reformi vsi govorili proti, a potem ko so Lahi postavili ipak sprejeli, zapustili zbornico.

V **moravskem** zboru je nasvetoval Pržak s 24 tovarši adresno na cesarja; osnova adrese obsega pritožbe moravskih Čehov in prosi cesarja naj ustreže željam svojih narodov. Ta nasvet pride z začetkom tega tedna na dnevni red.

Občinske volitve v **Olomucu** so izpale na korist konservativnejše stranke, kateri so pomagali tudi klerikalci in Čehi.

V **hrvatskem** saboru se je začela generalna debata o zakonski osnovi nove uprave. Magjaron Vučetić jo je pobijal. Dalje govorita še proti Horvat in Losipović.

Vnanje države.

Izpad **francoskih** volitev v generalne svete smatrajo republikanci kot zmago svojih načel, ker imajo kljub vladnemu protivju več zastopov nego katera koli druga stranka in so zlasti vsa mesta izrekla se za republikance.

Španski karlizem izgublja svoje generale. Včeraj je bilo poročati, da je Dorregaray „odstavljen“ ker njegovi tovariši nijso mogli trpeti, — denes prihaja poročilo, da je Tristany na jetiki umrl.

Grof **Arnim** je v zaporu zbolel. Pravijo, da je zaprt zavoljo tega, ker ima pisma od Bismarka v rokah, ki dokazujejo sovražne nemško-pruske namene na Avstrijo, Rusijo, Dansko in dokazujejo, da je Bismark podpiral komunsko vstajo v Parizu.

Domače stvari.

— (Dnevni red IX. seje deželnega zbora kranjskega) 12. okt. dopoldne ob 9. uri: 1. Berilo zapisnika 8. seje. 2. Naznanilo zborničnega predsedstva. 3. Poročilo finančnega odseka o računskih sklepih za 1. 1873 zakladov kranjskih ustanov. 4. Poročilo šolskega odseka o načrtu postave za odpravo učnine in premembo §§. 45. in 46. postave od 29. aprila 1874 drž. zakonika 21. in o dotični peticiji ljubljanskega mesta. 5. Poročilo šolskega odseka o načrtu postave za uravnavo prineskov iz zapuščin v normalno-šolski zaklad. 6. Poročilo šolskega odseka o načrtu postave poslanca g. Adolfa Obreze, o davščinah za javne ljudske šole. 7. Ustno poročilo šolskega odseka o peticijah društva učiteljev za večji plače in učiteljskega shoda o pravici kraj. šol. svetov, predlagati kandidate za učiteljske službe. 8. Poročilo deželnega odbora zarad dovoljenja 33 % priklade na vse neposrednje davke v občini Trata. 9. Poročilo deželnega odbora zarad 80 % priklade na vse neposrednje davke v občini Topliški. 10. Poročilo gospodarskega odseka o predlogi deželnega odbora št. 39, o predaji državnih dovoznih cest k kolodvoru v Postojni in Lo-

gateu v oskrb dotičnim okrajno-cestnim odborom. 11. Poročilo odseka za pretresovanje poročila deželnega odbora z načrtom nove občinske postave. 12. Ustno poročilo gospodarskega odseka o peticijah Knežičanov in Šneperške graščine v zadevah gozdnih pravic.

— (Dr. Zarnik) je dobil iz več krajev Slovenije, od društev in od posameznih rodoljubov čestitajoče telegrame in dopise zaradi svoje interpelacije na vlado glede germanizacije in teroriziranja.

— („Sokolov“ izlet v Zagreb.) Vsled prijaznega vabila „odbor za otvorjenje hrvatskega sveučilišta Franje Josipa I. v Zagrebu“ se bode družilo „Sokol“ in „pevski zbor čitalnice“ udeležila te slavnosti naših bratov Hrvatov v nedeljo 18. t. m. Listi za znižano vožnjo, ki bode znašala do Zagreba in nazaj samo 4 gl. 50 kr., se bodo dobili od srede naprej vsak dan popoldne v čitalnici I. nadstropje. Natančnejši program slavnosti priobčimo prihodnjič. Nadejati se je, da bode obilo narodnjakov se udeležilo te slavnosti.

— (Zaradi ljubosumnosti) na svojega moža je skočila 8. t. m. zvečer v vodo Ljubljano pod št. Jakobskega mostom žena krčmarja K. Ljudje, ki so blizu bili, jej niso pustili umreti, nego so jo izveleli.

— (Namestnik baron Pino) je bil v torek v Tolminu, kder je pregledal glavarstvene urade, včeraj 7. t. m. pa v Kobarižu, kder je obhodel dolino proti Staroselu, ki se ima zdaj izmočiriti. Zadnjega ogleda sta se udeležila tudi goriški deželni glavar grof Coronini in drž. poslanec g. Winkler.

— (Tolminska čitalnica) bode imela v nedeljo 11. t. m. besedo z igro: „Novci za diplomu“.

— (Društvo „Sloga“) v Ajdovščini je napravilo v saboto 10. t. m. velik ples in tombolo.

— (Živinska kuga) se je tudi pokazala na Blokah na Notranjskem. Do zadnje srede so pobili 28. živinčet. Zdravniški komisar je bil okrajni zdravnik dr. Razpet iz Postojne na mestu navzočen.

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 8. okt.

Jože Mav, po domače Bregar, 23 let star, katoliške vere, oženjen, brez otrok, sin celega gruntarja in stanovnik v Izlakah, okraj Litjski, dosedaj od sodnije neoporekovan, je 9. junija 1874 zjutraj od 5 — 6 ure svojega strijca (po očetovski strani), dr. prava Matevža Mav-a v njegovi, ne daleč od vasi Nevlje, na potoku Nevljici ležeči kopališčni hišici, kamor ga je bil spremljal, med tem, ko se je slačil, da bi se kopal, od zadel zavratno napadel, mu z namen ga umoriti in se njegovega premakljivega premoženja pooblastiti, s 3 kamni $\frac{3}{4}$ — 3 funt težkimi več takovskih udarcev na glavo zadel, da mu je črepinsko kost na obeh straneh glave strl, in da je Matevž Mav vsled teh smrtnih ran v malih minutah svoj duh izdihnil.

Uže več let je živel v mestici Kamnik, kamor je bil po trudapolnem in častnem uradniškem službovanju prišel, upokojeni c. k. policijski višji komisar, prava dr. Matevž Mav.

On je bil, ko je še djansko služil, pri c. kr. policijski drekciji v Beču v službi,

in si je, ko je bil upokojen, Kamnik za svoje zadnje dni življenja izvolil, ker je blizu tega mesta njegova zibelka tekla, in ker je imel tu priliko s svojimi sordniki večkrat občevati.

V Kamniku je užival splošno spoštovanje in bil je vsled svoje visoke starosti — 78 let — in svoje miroljubnosti splošno priljubljen.

Njegovo življenje je bilo prosto in varčno. Imel je v hiši vdove Helene Nadlačan v Kamniku eno sobo za stanovanje, jedel je v gostilnici in njegovo največje veselje, posebno poletij je bilo kopanje.

V ta namen si je bil na najskrajnejšem konci, po priliki $\frac{1}{4}$ ure od Kamnika oddaljene vasi Nevlje, na levem bregu potoka Nevljice napravil leseno kopališčno hišico z zapiralom, kjer se je vsak dan dvakrat, tudi 3 krat kopal, in sicer okolo 5. zjutraj, okolo 11 dopoldne in okolo 4. popoldne.

Soročnika njegova, s katerim je on v dotiko prišel, ker so ga v Kamniku obiskovala, sta bila njegova stričnika Jože in Ivan Mav, katera sta bila sinova njegovega, uže umrlega brata Ivana Mava, torej brata mej soboj.

Janez Mav, po domače Baitur, starejši od bratov, je gruntar in krčmar v vasi Peč, ki je 3 — 4 ure od Kamnika oddaljena, in v Brdskem okraji; Jože Mav, mlajši od bratov, ki se še le meseca maja 1874 oženil, je gostač in mlinar v Izlakah, ki so 6 — 7 ur od Kamnika oddaljene in v Litjskem okraji.

Razen teh sta imela ta dva brata še 3 druge brate in sestre, in sicer France Mav, posestnik na Peči, Jarnej Mav, bivajoč pri tem in Barbara, omožena Stenko, tudi na Peči; in tudi še od družega brata dr. Mava, z imenom Jože Mav, ki je uže davno umrl, so tri hčere, z imenom: Franca, Jožefa in Marija, od katerih ste prvi omoženi, zadnja pa je še sama.

O dr. Matevžu Mavu se je sploh govorilo, da je premožen, če ne celo bogat mož, ker se je vedelo, da je dobival lepo plačo in zdaj pokojnino uživa, poleg tega je pa v razmeri le malo potrosil.

Od njegovih, uže omenjenih stričnikov, s katerima je večkrat v dotiko prišel, je bil mlajši, Jože Mav, ki je v zadnjem času, predno se je oženil, okolo njega hodil in ga za denarno pomoč nadlegoval.

Zavoljo tega mu dr. Matevž Mav nij bil udan in ogibal se ga je, kolikor je mogel; na drugi strani pa je bil Janezu Mavu z odkritosrčno ljubeznijo dober.

Neudanost dr. Mava do uže omenjega svojega stričnika, Jožefa, bila je tako velika, da še na njegovo svatovščino nij hotel iti, in da je svoji gospodinji, Mariji Nadlačan, kakor tudi dekli Mariji Drešar, ki mu je stregla, večkrat zaukazal, njega ne k sebi v stanovanje pustiti, kadar ga pride obiskat. Imenoval ga je velikega lažnika, rekel je, da ga ne more trpeti, ker je okolo pripovedal, da mu bode (dr. Mav) dal 7000 gld. dote pri ženitvi, kar nij res, in pripovedal je svoji dekli, njegovemu stričniku nikoli ne povedati, kdaj in kam je šel, in dos avil je, da bi njegov stričnik utegnil za njim priti, od njega denarja zahtevati, in da bi ga še ubiti utegnil, kakor bi se mu bilo na Dunaji kmalu zgodilo od enega zlahtnika, ki ga je tudi ubiti hotel.

Ko mu je Jože Mav malo dni potem, ko se je bil oženil, nekaj piščet v dar prinesel, prijel ga je zavoljo govorjenja o 700 gld. dote za besedo in mu je dal en goldinar s tem dostavkom, da neče nič zastoj.

9. junija bi imel biti v Kamniku veliki (letni) sejem. Zvečer popred je rekel dr. Mav svoji dekli Mariji Drešar, da ne sme negovemu stričniku, ki bo gotovo na sejemu prišel, povedati, kje je, in da ne sme, če bi kaj prinesel, od njega nič vzeti, ker bi ga še ostrupiti utegnil. Tudi je rekel, da ves semenjski dan doma ne bo. Drugi dan, to je 9. junija 1874 zjutraj je šel dr. Mav kakor po navadi okolo 5. uri zjutraj z doma, da bi se šel kopal. Na stopnicah je srečal deklo Marijo Drešar, ki mu je nesla vodo za umivanje, in jej rekel, da vode ne more zdaj rabiti; s tem je hišo zapustil.

Okolo 7. ure prišel je Jože Mav v hišo svojega strijca in je po njem vprašal, dobil pa je odgovor, da ga nij doma in je odšel.

Od tega časa nij bilo več dr. Matevža Mava v Kamniku videti, dasiravno ga je tudi njegov drugi stričnik Janez Mav iskal. Njegova nepričujočnost nij bila tako očitna, ker je, kakor uže omenjeno, zvečer popred povedal, da ta dan domov ne pride.

Ob $\frac{1}{2}$ 6 zvečer (popoldne) gre davkar Matevž Furlan k kopališčni hišici dr. Mava, da bi se kakor po navadi vsled dovoljenja posestnikovega ondi kopal.

Ta hišica za kopanje, ki je bila 60 korakov od hiše ribiča Ivana Hočevar-ja oddaljena, in na levem bregu potoka Nevljice, je bila iz lesa in je imela 2 oddelka (kabine), katera sta imela oba zapirala za-se.

(Dalje prih.)

Dunajska borza 10. oktobra.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	30	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	25	"
1860 drž. posojilo	107	75	"
Akcije narodne banke	986	"	"
Kreditne akcije	244	75	"
London	109	85	"
Napol.	8	85	"
C. k. cekini	—	"	"
Srebro	103	75	"

Mnogovrstna zaloga lovskega orožja i drugih lovskih reči.

Podpisani si jemljem čast p. t. občinstvu naznaniti, da se pri meni dobijo najboljše in najceneje

dvocevne Lefauchaux- in Lancaster-ove

puške

po 27—130 gold., kakor tudi

revolverji vsake vrste

po 8—45 gold., potem *angliške Lefauchaux- in Lancaster-ove patrone* in vse druge k lovu spadajoče reči.

Naročila in razna puškarska dela se promptno izvršujejo. (280—1)

S spoštovanjem

St. Kaiser, puškar,

v Ljubljani, poštna ulica h. št. 55.

Zdravnik za zobe

Dr. Tanzer,

docent zdravništva za zobobol iz graškega sveučilišča, začne 15. t. m. zdraviti zobobol v Ljubljani, pri Slonu, v sobi šte. 21 in 22. — Ostane pa tu samo 14 dni. (289—1)

Deželno gledališče nemško.
Denes 11. oktobra 1874:
Der Glöckner von Notre-Dame.

Jutri v pondeljek 12. oktobra:
Einer von die unserigen Leut.

Prememba stanovanja.
Primarij
dr. Pestotnik

stanuje zdaj v **kolodvorskih ulicah**,
nasproti Kleinmayr-jevi tiskarni in
ordinira od 2—3 popoldne. (284—2)

Naturne mineralne vode

frišno natočene v vseh sortah

se dobivajo v

špecerijski, materijalni, barvni, vinski, deli-
katesni in semenski prodajalnici

Petra Lassnika.

(151—16)

Preselitev štacune.

Podpisani uljudno javljam, da sem dosedaj v Kollman-
ovej hiši zraven gledališča, imajočo krojaško štacuno preselil v

Cetinovičevo hišo št. 37, v zvezdi,

kjer je prej bival g. Fr. Fink.

Ob enem se zahvaljujem za dosedaj mi izkazano zaupanje,
ter se bodem vedno trudil, čast. mojim odjemnikom in naročnikom
ustrezati, kot do sedaj, s vkusno obliko in elegantnim blagom, boljše
od vsacega dunajskega krojaškega zavoda.

S odličnim spoštovanjem udani

Jan. Vilj. Strecker,

(288—1)

civilni in vojaški krojač.

Znamenje časa!

Samo zavolj slabe kupčije

prodajam odslej tudi na **drobno** in sicer zelo pod pridlavno ceno
eno fino moško srajco s travérprsi gl. 1.70; 1.90; 2.20,
eno spleteno za gostijo ali ples gl. 1.90; 2.20; 2.50.
ene gatijske iz planinskega platna 95 kr.; gl. 1.10.
eno fino korseto za gospe, fantazijsko ali spleteno gl. 2; 2.50; 3.50.
šest platnenih robcev gl. 1; 1.50.
dvanajst parov nogovic (schweissauger) gl. 1.10; 1.50.

Naročila iz dežele se proti podvzetju natančno in zvesto
izvrše; nepovšečno se brez ovire zamenja.

Naročila na **debelo** dobodo zraven najnižjih cen še rabat.
Pri naročilih zadostuje, da se pošlje mera v centimetrih ali
pa s kako nitjo. (233—6)

Samo pri J. Deutsch,

Dunaj II. Bezirk, Cirkusgasse Nr. 3.

Lekarna Piccoli „k angelju“

v Ljubljani, dunajska cesta št. 79.

Zdravniške droge, kemični in farmacevtični proizvodi na debelo in na drobno.

Naročila zunaj Ljubljane se naglo izvršujejo proti poštnemu povzetju in stroške za imbalazo in ekspedicijo itd. trpe gospodje komitenti.
Prodajalcem se daje navadna nagrada.

Edina zaloga za Kranjsko sledečih artikeljnov:

Izleček iz Chine in Coke.

Najboljši dozdej znani želodčni liker. Moj
izleček, ki je narejen na podlagi teh dveh pred-
metov in iz najboljšega blaga, ki mi prihaja od
vira, me deva v stan, da ponudim občinstvu
in zdravniški vedi zdravilo, katero se more sma-
trati za eno najboljših sredstev, da se odpravi
slabost življenja, katera se kaže v razdraženosti
živecev; da se odžene lenoba, ki zavira reproduk-
tivno zmožnost; da se pospeši cirkulacija, da
se olajša prebavljivost, in da se poda različnim
organom in členom nova moč in novo življenje.

Cena flaše 80 kr.

Pravo norveško dorševo jetno olje,

naravnost iz Bergena v Norvegiji naročeno.

Posebno se rabi to bergensko dorševo
olje proti revmatičnim bolečinam, pro-
tinu, pred vsem pa proti škrofeljnom, proti
sušici, kroničnim izpuščajem na koži
in nervoznim bolečinam.

Cena originalne flaše 80 kr. a. v.

Voda lancasterske lilije. (Lancaster's Lily-Water.)

Liljeva voda je v elegantnem svetu tako
rabljen toaletni predmet, da bi bilo vsako hva-
ljenje odvisno.

Le to je pri tem neobhodno potrebno, da se
(70—15)

Šumeči prah, škatlja	— gl. 30 kr.
Trakovi za pok, s pravim angleškim jeklenim peresom za male otroke eden	1 " 20 "
— za dečke, eden	1 " 40 "
— za može, eden	1 " 80 "
— " z okinčano paloto, posebno fini in elegantni	2 " 40 "
Prsni klobučki iz gumielastike, eden	— " 40 "
Klistirne brizgalke, za otroke, ena	1 " 60 "
Irigatorji iz medi, za samoklisti- ranje, fini in elegantni, eden	6 " — "
Pravo borovniško žganje, flaša	— " 50 "
Repinčev olje za ohranjenje las, flaša	— " 50 "
Žepne klyso-pumpe, s plehasto oma- rico, za samoklistiranje, ena	3 " — "

opozorijo nežne konsumentovke na to, da si iz-
berejo dobro kvaliteto.

Rabljenje in izkušnja boste pokazale jasno,
da je ena najboljših sort liljeve vode brez dvoma
ona; ki je znana pod imenom lancasterska liljeva
voda.

Ta voda dá koži nenadejano belost in meh-
kost, jo obvaruje prezgodnjih gub, ter naredi, da
vidoma zginejo.

Dalje se rabi, da se preženo pege in mozoli,
in da ozdravi naglo pike, katere se naredijo zaradi
suše ali nehlada. Z eno besedo, ta voda je pravi
zaklad za toaleto, zaradi česar jo po pravici vse
dame, katerim je za lepoto mari, visoko cenijo in
rabijo.

Cena flaše 1 gl.

Izleček iz tamarinde,

v praznoti koncentriran.

To zdravilo izredno oživlja in je izvrstno
sredstvo proti nakopičenji žolča in gnjilobi, ako
se v manjših delih jemlje, ako pa se jemlje v
večjih, potem pa na lahko naprej goni, pa telo
zato ne boli in nema nobenih težav in neprijetnosti,
zaradi česa je zdravniki pri vnetji želodeca in čev
rabijo, kjer se je celo pri lahkih odganjalnih sred-
stvih bati vznemirjenja. Pri vnetji drob, pri žolč-
nih, žlezastih in gnjilih mrzlicah, in pri krvnih to-
kih pač za bolnika nij prijetnejše pijače, nego je
moj izleček, in ne boljše, ako je treba utolažiti
večkrat tako hudo žejo.

Cena flaše 40 kr. a. v.

Nezmotljivo sredstvo proti mrzlici,

gotovo zdravi proti vsaki prenehovalni bolezni.

Uspeh mojega zdravila je pa izku-
šena istina, in vsak bolnik, ki bo sam na
sebi to zdravilo poskusil, se bode vesel prepričal,
da je najkrepkejša in najgotovejša sred-
stvo zoper mrzlico med vsemi dozdej
znanimi. Mrzlica, ki se je s tem ozdravila, se
ne povrne, in zdravje vzcvetě iz nova, ne da bi
se slabi nasledki čutili, ki so pri rabljenji enakih
zdravil navadni.

Flaša košta 80 kr. a. v.

Zobje in zobno meso.

Snažnost ust in zob je z lepoto in zdravjem
človekovim tesno zvezana.

Zobje ki se ne snažijo vsak dan, razširjajo
neprijeten, večkrat zelo hud duh, se večkrat pre-
vlečejo z nelepoto, večkrat umazano rečjo, in jih
počasni kostno jedenje tako napade, da prouzro-
čujejo najhujše bolečine in se z njimi ne da zvečiti.
Kot prvi nasledki tega sta slabo prebavljenje
in suhišanje.

Od vsega tega obvaruje vsakdanje rabljenje
moje **ustne vode** in mojega **zobnega prahu**,
kajti ta dva produkta služita osobito za to, da se
ojači zobno meso, da se odpravi gobasto zobno
meso, da se ohrani zdravi duh sapa in naravna
barva zob, da se zavarujejo pred kostnim jede-
njem, pred zobnim kamenom, ki je zobni glazuri
tako nevaren.

**Cena flaše ustne vode 60 kr., škatlja
zobnega prahu 40 kr. a. v.**

Životna esencija, flaša	— gl. 10 kr.
Životni balzam po Seehoferji 1 Fl.	— " 10 "
Mandeljnova moka (namesto žajfe) za olepšanje in ohranjenje kože, 1 paket	— " 10 "
Po vsem svetu znane Menotti-pastile, nezmotno sredstvo proti kaš- lju, škatlja	— " 75 "
Mlečne pumpe, ena	— " 80 "
Materne brizgalke z ravnim nasadom — z vpogneanim gumijevim nasadom	2 " 40 "
Oksfordska esencija, ces. kr. izkl. priv. S to imenitno esencijo se v enem trenutku ozdravi najhujša zolna bolečina, flaša	— " 50 "
Pravi Seidlitzjevi prah, škatlja	— " 80 "
Pagliano-sirup iz Florence, zdravil-	

stvo za očete, ali domači zdrav- nik, flaša	1 gl. — kr.
Rajžev prah, ekstrahiran, nežnim kon- sumentovkam priporočen za najboljši kvaliteto, prijeten duh in nizko ceno, 1 škatlja	— " 40 "
— 1 paket	— " 10 "
Sesalne cevke, ena	— " 10 "
— fina ena	— " 20 "
Sesalna flašica, popolnem garni- rana, s sesalno cevjo, ena	— " 80 "
Suspensoriji, iz najfin. platna eden elastični, iz svile, po- sešno fini pa elegantni	— " 40 "
Štejec kapljic s flašonom v etuisu eden	— " 60 "
Uretralne brizgalke, ena	— " 40 "

Da se zavaruje vsako ponarejevanje, prosijo se gospodje komitenti, da se pri nakupovanji obrnejo naravnost na lekarno
Piccoli „k angelju“, dunajska cesta št. 79.